

Ugoda hadziacka - Tekst polski

Pakta Hadziackie autentyczne. 16 Septembris 1658 postanowione

W imię Pańskie Amen.

Ku wiecznej pamięci teraz i na potym będącym zawždy.

Komisja między Stanami Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego z jednej a Wielmożnym Hetmanem i Wojskiem Zaporoskim z drugiej strony, przez wielmożnych Stanisława Kazimierza Bieniowskiego, wołyńskiego i Kazimierza Ludwika Jewłaszewskiego, smoleńskiego - kasztelanów, z Sejmu od Najjaśniejszego Jana Kazimierza z Bożej łaski Króla Polskiego i Szwedzkiego, Wielkiego Księcia Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Mazowieckiego, Żmudzkiego, Inflanckiego, Smoleńskiego, Wandalskiego dziedzicznego króla i wszystkich Stanów Koronnych i Wielkiego Księstwa Litewskiego naznaczonych Komisarzów z Wielmożnym Panem Iwanem Wyhowskim Hetmanem i wszystkim Wojskiem Zaporoskim w obozie pod Hadziaczem 16 września, roku pańskiego 1658. Daj Boże szczęśliwe i wiecznie trwale skończona.

Na którym miejscu Wielmożny Hetman Zaporoski z wojskiem swym nas, Komisarzów przystojnie i wdzięcznie przyjąwszy i moc zupełną komisarzką nam od Jego Królewskiej Mości Pana naszego miłościwego i Stanów Koronnych i Wielkiego Księstwa Litewskiego powagą sejmową daną zważywszy, deklarował się ze wszystkim wojskiem, iż jako nie po dobrej woli, ale z musu wojsko zaporoskie, przyciśnione różnemi opresyjami, do obrony swojej przystąpiło. Tak, gdy Jego Królewska Mość Pan nasz Miłościwy ojcowskim sercem przepominając wszystkiego, co się w zamieszaniu stało, wzywa do jedności. Nie pogardzając łaską Jego Królewskiej Mości Pańską, dobrotliwego Pana klemencyą pokornie przyjmując, do tej komisyej przystępują. Potem do wspólnej namowy, postanowienia zgody, szczerości i z obopólnej miłości, biorąc za świadectwo strasznych zastępów Boga to, co się stanowi, szcyrze prawdziwie i wiecznie ma być trzymano.

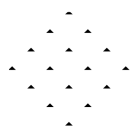
Pokój wieczny i nigdy nie rozerwany zastanowiliśmy tym sposobem:

Religia grecka starożytna, ta i taka, z jaką starożytna Ruś do Korony Polskiej przystąpiła, aby przy swoich prerogatywach i wolnym używaniu nabożeństwa zostawała, póki język narodu ruskiego zasięga we wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach, tak w Koronie Polskiej jako i w Wielkim Księstwie Litewskim, także na Sejmach, w wojskach, trybunałach, nie tylko w cerkwiach, ale publicznie w procesyjach, wizytowaniu chorych cum sacra sinaxi [ze świętymi relikwiami], chowaniu umarłych i we wszystkim zgoła, tak jak nabożeństwa swego libere et publice [publicznie i swobodnie] zażywa ritus romanus [obrzędek rzymski]

Tejże religii greckiej daje się moc wolnego erygowania cerkwi, zakonów, monastyrów nowych, jako i starych ponawiania i naprawiania.

Co się tknie cerkiew i dóbr antiquitus [z dawna] na cerkwie religii greckiej starożytnej fundowanych, przy tych zostawać mają graeci disuniti greccy prawosławni [greccy prawosławni], które cerkwie post praestitum publicum iuramentum fidelitatis [po publicznym złożeniu przysięgi na wierność] przez pułkowników i inszą starszyznę Wojska Zaporoskiego in spacio dimidii anni [w przeciągu pół roku] podane będą przez Komisarzów ab utrinque [z obydwu stron] naznaczonych.

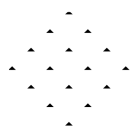
A Unia, która dotąd Rzeczpospolitą mieszała, tak się znosi w Koronie i w Wielkim Księstwie Litewskim, aby, kto chce, do rzymskiego, a kto chce - do greckiego nieunitskiego nabożeństwa powracał. Panowie zaś świeccy, tak dziedziczni, jako i urzędnicy Jego Królewskiej Mości religii rzymskiej, żadnej jurysdykcji mieć nie będą nad duchownymi, świeckimi i zakonnikami religii greckiej, prócz należnego pasterza.

A że w spólnej ojczyźnie spólne prerogatywy i ozdoby wzajemnie należeć utrique ritui [obu obrządkom] mają, tedy Ojciec Metropolita Kijowski teraz i na potym będący, ze czterema władzkami - łuckim, lwowskim, przemyskim, chełmskim, według ich porządku własnego w Senacie zasiadać ma, z taką prerogatywą i libera vocio usu [prawem głosu], jako w Senacie zasiadają Jaśnie Wielbni Ich MM. [Miłoście] duchowni ritus romani [obrzędku rzymskiego]. Miejsce jednak Jego Miłości Ojcu Metropolicie po Jego Miłości Księdzu Arcybiskupie Lwowskim, władkom po biskupach powiatów swych naznacza się.

W województwach kijowskim, braclawskim i czernihowskim dygnitarstwa senatorskie szlachcie ritus graeci [obrzędku greckiego] tylko, capacibus [odpowiednim] mają być oddawane, natis et bene possessionatis [z miejscem urodzenia i dużą majątnością] w tych województwach, salvo iure [z zachowaniem prawa] terażniejszych possessorów. Tym jednak czasem respectus hetmaństwa, pierwszym senatorem w tych trzech województwach ma być Hetman dla Wojsk Ruskich i wszystka jurysdykcja kijowska ma do jego należeć dyspozycji, jako nastawienie podwojewodzego i innych urzędników. Co ma służyć et praecanetur pro hac vice tantum [i być przepowiedzianym dla następujących po kolei] i dokąd ad possessionem [do majątku] województwa kijowskiego nie przyjdzie.

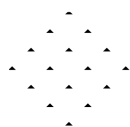
Więc też aby miłość obopólna krzewiła się w miastach koronnych i Wielkiego Księstwa Litewskiego, gdziekolwiek cerkwie ritus graeci [obrzędku greckiego] zasiągly, zarówno mieszczanie tak rzymscy, jako religii greckiej, spólnych wolności, swobód zażywać mają i żadnemu religija grecka do Magistratu przeszkodą być nie ma.

Akademii w Kijowie pozwala Jego Królewska Mość i Stany Koronne erygować, która takimi prerogatywami i wolnościami ma się cieszyć [gaudere], jako Akademia Krakowska, tą jednak kondycją, aby w tej Akademii żadnych sekt: ariańskiej, kalwińskiej, luterskiej profesorów, mistrzów i studentów nie było. Więc, aby między studentami i żakami żadnej okazji do zwady nie było, wszystkie inne szkoły, które przedtem w Kijowie były, gdzie indziej Jego Królewska Mość przenieść rozkaże.

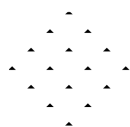
Drugą także Akademię pozwala Jego Królewska Mość Pan nasz Miłościwy i Stany Koronne i Wielkiego Księstwa Litewskiego tam, gdzie jej miejsce sposobne upatrzą, która takich, jako kijowska zażywać będzie praw i wolności, lecz taką, jako i w Kijowie ma być erygowana kondycją, aby w niej sekty ariańskiej, kalwińskiej i luterskiej profesorów, mistrzów i studentów nie było. A gdziekolwiek ta Akademia stanie, już tam żadne inne szkoły wiecznymi czasami erygowane nie będą.

Gymnasia, collegia, szkoły i drukarnie, ile ich potrzebować będą bez trudności stanowić będzie wolno i libere [swobodnie] nauki odprawować i księgi drukować wszelakie in controversiis religionum [w sporach religijnych], sine caesione tum Maiestatis Regiae et absque scomatibus [bez obrazy Majestatu Króla i bez paszkwili] na Króla Jego Mość.

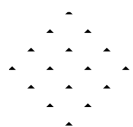
A ponieważ Wielmożny Hetman z Wojskiem Zaporoskim od Rzeczypospolitej oderwanym, z miłości ku Jego Królewskiej Mości Panu swemu miłościwemu i własnej ojczyźnie, wszelakich odstępując postronnych protekcji, powraca, tedy Jego Królewska Mość Pan nasz Miłościwy i wszystkie Stany Koronne i Wielkiego Księstwa Litewskiego to, cokolwiek pan Bóg na oboje strony dopuścił, majestatowi jego świętemu za grzechy wspólne ofiarowawszy, wieczną amnystyją, to jest zapomnieniem wiecznym pokrywa, asekurując wszelkiej kondycji ludzi od największego do najmniejszego, nikogo nie wyjmując, tak z pośrodku Wojska Zaporoskiego, jako też stanu szlacheckiego, urzędników, jako i prywatnych ludzi, będących tych zgoła wszystkich, którzy cokolwiek, jakimkolwiek sposobem przy Wielmożnych Hetmanach, tak zesłym, jako i terażniejszym zostawali i zostają, i żadnej zemsty, ani Majestat Pański, ani Senat, ani wszystka Rzeczpospolita na ostatek, ani żaden z prywatnych przeciwko nim i każdemu z osobna od największych do najmniejszych nie będzie pretendował, i owszem, wszystkie niesmaki i to wszystko, cokolwiek podczas wojen działo się, całe sercem chrześcijańskim pod świadectwem strasznego Boga, z obopólnie bona fide [dobrą wiarą] sobie podarowawszy, żadnej jeden na drugiego ani jawnej, ani potajemnej nie ma knować pomsty i praktyki, nie dające się uwodzić, ani żadnej absolucyje, jeśli by chcieli czynić dowcipy skrzętne uwalniając z przysięgi.

Nadto kaduki wszystkie, tak pod tymi, którzy są e corpore [z ciała] Wojska Zaporoskiego, jako pod szlachtą, która przy Wielmożnym Hetmanie i Wojsku Zaporoskim, i przy Szwedach wiązała się, od kogokolwiek uproszone i od zaczęcia wojny dane, nic penitus [zupełnie nie ekscypując [pomijając], ogółem wszystkie i każdy z osobna cassantur [ulegają skasowaniu], tak aby one niczyjemu ani honorowi, ani własności dóbr nie szkodziły, które gdziebykolwiek znajdowały się pro cassatio [przez kasację] i z ksiąg eliminatis habentur [usuniętymi zostały] i tych dóbr własnym possessorom jest wolna conceditur apprehensio [jest dopuszczone zawładnięcie], ani jej kadukami bronić mają sub paena infamiae [pod karą infamii].

A jako rzecz sama, tak i imię samej aministiej powinno być sanctum [święte] i jako in pristinum statum res et persona [w przyszłym stanie rzeczy i osób] wszelakiej kondycyje ludzi restituntur [zostają przywrócone] i do tejże jedności, zgody, miłości, prawa, pana, jako było przed wojną, powracają. Tak praecavetur [zapobiega się], iż ktobykolwiek rwać to świątobliwe zjednoczenie ważył się publice [publicznie] lubo privatim [nieurzędowo] w posiedzeniu komu perduelionem exprobrare [zarzucić zdradę] śmiał, takowy jako violator pactorum panis ma sibiaccere [gwałciciel ustalonych faktów ma być ukarany]. W czym jeśli się jaka trafiła okazja dla uchronienia potwarzy, pilna czyniona ma być inquisitia [śledztwo] z obu rąk.

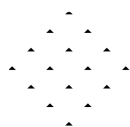
Wszystka Rzeczpospolita Narodu Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego i Ruskiego i prowincyje do nich należących restituantur in integrum [łączą się w całość], tak jako było przed wojną, to jest, aby te narody w granicach swoich i swobodach zostawały nienaruszone, jako były przed wojną, i wedle praw opisanych w radach, sądach i wolnej elekcji panów swoich, królów polskich i wielkich książąt litewskich i ruskich. A jeśli necessitati belli [koniecznością wojny] z postronnymi pany na ujmę granic, albo wolności tych narodów stanęło co, to pro irritato et inani [za nieważne i czcze] być ma, a przy swobodach swoich narody wyżej pomienione stawać mają bona fide [dobrą wiarą], jako jedno ciało jednej i nierozdzielnej Rzeczypospolitej, nie czyniąc między sobą różnicy o wiarę, ale jako kto profitebatur et profitetur Religionem Christianam Romanam et Graecam [wyznawał i wyznaje religię chrześcijańską rzymską albo grecką], wszystkich przy pokoju, wolności zostawiają, Lubo by jakie prawa albo dekreta, tak z oczywistej kontrowersyje jako in contumaciam [w nieobecności strony procesu], przewody prawne były ferowane przed wojną i tempore belli [w czasie wojny].

Wojska Zaporoskiego lidzba sześćdziesiąt tysięcy być ma według starodawnych wolności i pod władzą Hetmana Ruskiego. A cokolwiek pieniężnego wojska będzie na Rusi, to pod władzą tegoż Hetmana pozostawać ma.

Consistentia [był] Wojsku Zaporoskiemu w tych województwach i dobrach naznacza się, w których przed wojną zostawali, któremu to wojsku wszelakie wolności przywilejami najjaśniejszych królów polskich nadane konfirmuje, zachowując ich przy starodawnych wolnościach i zwyczajach ich i onym nie tylko nie nie ubliżając, ale owszem, wszelaką one potwierdzając powagą. Nadto żaden dzierżawca dóbr Jego Królewskiej Mości i starosta, ani pan dziedziczny i dożywotni, ani ich podstarościowie, urzędnicy i inși wszelacy słudzy, żadnych podatków z futorów kozackich, wsi, miasteczek i domów wyciągać żadnych pretekstem nie będą, ale jako ludzie rycerscy, wolni od wszystkich największych i naj-mniejszych ciężarów, także od ceł, myt, po wszytkiej Koronie i Wielkim Księstwie Litewskim być mają. Także i od sądów wszelakich starostów, dzierżawców, panów i ich namiestników mają zostawać wolni, ale tylko pod samego Hetmana Wojsk Ruskich zostawać jurysdykcją. Przy tym wszelakie napoje, łowy polowe i rzeczne, i insze Kozaków pożytki według starych zwyczajów przy Kozakach wolne zostawać mają.

Z osobna zaś, dla dalszego do usług Jego Królewskiej Mości przychęcenia, którychkolwiek Hetman Wojsk Ruskich prezentować Jego Królewskiej Mości będzie, godnych klejnotu szlacheckiego, tych wszystkich bez trudności potka nobilitacja z nadaniem wszelakich wolności szlacheckiej; tak jednak miarkując, żeby z każdego pułku sto być mogło nobilitowanych.

Wojsk żadnych polskich, litewskich, albo cudzoziemskich nikt prowadzić nie ma w województwo kijowskie, braclawskie, czernihowskie. Wojska jednak pieniężne pod władzą Hetmana Wojsk Ruskich będące, z dóbr królewskich i duchownych w pomienionych województwach, za ordynansem tegoż Hetmana Ruskiego chleb wybierać będą. A gdyby wojna jaka być miała od granic ruskich i potrzeba posiłków koronnych przystąpiła, wtenczas te posiłki mają być pod regimentem Hetmana Wojsk Ruskich.

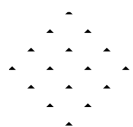
Dla tym lepszego tych pakt potwierdzenia i pewności Hetman Wojsk Ruskich ad extrema vitae suae tempora [będzie do ostatecznego kresu swego życia] Hetmanem Wojsk Ruskich i pierwszym w województwach: kijowskim, braclawskim i czernihowskim senatorem pro hac vice [za tą kolejnością] a post fata [po śmierci] jego ma być wolne obieranie hetmana, to jest czterech elektów obiorą status [stany prawne] województw: kijowskiego, braclawskiego i czernihowskiego, z których jednemu Król Jegomość konferować będzie.

Minnica dla bicia wszelakich pieniędzy w Kijowie, albo gdzie commodius [miejsce stosowniejsze] będzie się zdało, otworzona być ma, wedle jednej ligii i z osobą królewską.

Podatki, które Rzeczpospolita uchwalać będzie na sejmie i województwach: kijowskim, braclawskim, czernihowskim, mają się obracać na żołnierza pieniężnego, pod władzą Hetmana Wojsk Ruskich zostającego.

Spólna rada i wspólne siły być mają tych narodów przeciw każdemu nieprzyjacielowi.

Starać się mają te trzy narody wspólnie wszelkimi sposobami, aby wolna była nawigacja na Czarne Morze Rzeczypospolitej.

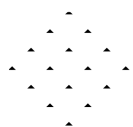

Z Carem Jego Mością moskiewskim jeśliby przyszło Jego Królewskiej Mości i stanom koronnym, Wielkiemu Księstwu Litewskiemu bellum offensivum [wojnę zaborczą] podnosić, Wojska Zaporoskie do takiej wojny necesitowane [przymuszane] nie będą. Jeśliby jednak Car Jegomości prowincyj Rzeczypospolitej przywrócić nie chciał i na Rzeczpospolitą następował, tedy wszystkie siły, tak koronne, jako i Wielkiego Księstwa Litewskiego, jako i Wojska Ruskie Zaporoskie pod regimencem Hetmana swego łączyć się i wojować będą.

Dobra leżące i ruchome, królewszczyny, także i sumy pieniężne obywateli ruskiej ziemi, którzy się lubo przy szwedzkim wojsku, lubo przy Zaporoskim wiazali i teraz do ojczyzny powracają, konfiskowane przywrócone być mają, i zasługi ich w wojsku koronnym i Wielkiego Księstwa Litewskiego równo z zasługami wojsk koronnych i Wielkiego Księstwa Litewskiego kompensowane i zapłacone.

A już od tego czasu Hetman z Wojskiem Zaporoskim, teraz i na potem będący, odstąpiwszy wszelakich postronnych protekcji, więcej się do nich wiązać nie ma. I owszem w wierności, poddaństwie i posłuszeństwie Najjaśniejszego Majestatu Królestwa Polskiego i następców Jego, także wszystkiej Rzeczypospolitej ma i mają, będzie i będą wiecznymi czasami.

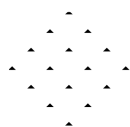
Nie derogując jednak nic braterstwu z Chanem Jego Mością krymskim zawartemu, jeśli może być salva integritate Reipublicae [obrona całości Rzeczypospolitej] Cara Moskiewskiego. Legacyj żadnych od postronnych przyjmować nie ma i jeśliby się jakie trafiły, one do Jego Królewskiej Mości odsyłać będzie. Także ani wojsk postronnych wprowadzać, ani żadnego z postronnymi porozumienia mieć nie będzie na szkodę Rzeczypospolitej, chyba z dokładem Jego Królewskiej Mości.

Privatis [osobom prywatnym] wszystkim z obojej strony, tak duchownym ritus romani [obrzędki rzymskiego] w województwach: kijowskim, braclawskim, czernihowskim, podolskim, także w Wielkim Księstwie Litewskim i na Białej Rusi, i w Siewierszczyźnie do biskupstw, probostw, kanonij, plebanij i dóbr do nich należących, także zakonnikom wszystkim do kościołów, klasztorom, dóbr, fundacyj, tudzież świeckim z obojej strony do dóbr dziedzicznych, starostw, dzierżaw i własności swoich dożywotnych, zastawnych i inszemi kontraktami, należących w tychże województwach pomienionych i w Wielkim Księstwie Litewskim, na Białej Rusi i w Siwierzu zostających, bezpieczny powrót i reindukcja otwiera się. Czas jednak powrócenia i reindukcyjej Jego Królewska Mości, zniósszy się z Hetmanem Zaporoskim, naznaczyć ma. Sposób zaś reindukcyjej ten ma być zachowany, aby żaden do swojej własności nie powracał, jeno za uniwersałem Jego Królewskiej Mości i Wielmożnego Hetmana Wojsk Zaporoskich. W czym ma być wzajemna z obu stron konferencyja.

A dla rozsądzania różnych spraw, tak kryminalnych, jako i potocznych, mają mieć w tych trzech województwach swój osobliwy trybunał, według takiego porządku, jaki sami sobie uformują. Prócz tego, owruckie i żytomierskie z osobna starostwa sądowe mieć mają.

A dla lepszej pewności, ponieważ Hetman z Wojskiem Zaporoskim i województwa oderwane wszystkie insze, postronnych narodów protekcyją odrzuca, a dobrowolnie, jako wolni do wolnych, równi do równych i zacni do zacnych powraca. Przeto dla pewniejszego dotrzymania terażniejszego postanowienia, pozwala temuż Narodowi Ruskiemu Jego Królewska Mości i Rzeczpospolita osobnych pieczętarzów, marszałków i podskarbach, cum dignitate senatoria [z godnością senatorską] i inne narodu ruskiego urzędy, którzy według rotury urzędników koronnych przysięgę wykonać mają, przydawszy ten punkt, iż nic przeciwnego terażniejszemu postanowieniu pieczętować nie będą i owszem, tego przestrzegać będą, jako by temu postanowieniu przez konstytucyje albo dekreta sejmowe i żadne inne rescripta [rozporządzenia], uniwersały i przywileja, nic się przeciw nie działo.

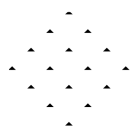

Do których pieczętarzów urzędu i kancelaryjej należeć będą wszystkie, tylko duchowne gratie, metropolije, episcopiye, ihumenije i beneficyja, do których podawania należy Jego Królewska Mość Pan nasz Miłościwy. W województwie ruskim, kijowskim, wołyńskim, podolskim, braclawskim, czernihowskim także wszystkie gratije, nie tylko duchowne, ale i świeckie, W województwach kijowskim, braclawskim, czernihowskim tylko także i sądy z miast królewskich pomienionych tylko trzech województw i dekreta wszelakie, tak zadworne i sejmowe. A cokolwiek by in contrarium [naprzeciw] tego postanowienia wyszło z Kancelaryjej Koronnej albo Wielkiego Księstwa Litewskiego, to pro irrita [za nieważne] być ma i impetrator [ten który jest zdobywcą] takowego przywileju nie tylko przywilej tracić, ale i paenae [karze] dziesięcią tysięcy kop litewskich podlegać ma, o co forum [sąd] przed Królem Jego Mością ex speciali registro [ze specjalnym zapisem].

Abby occasione litium [na okoliczność sporu] względem poddanych o swawolą inculpowanych do nowej nie przychodziło konfuzyjej, wszystkie procesy o stawieniu poddanych ratione [z powodu] najazdów, zaborów, szkód podczas wewnętrznych zapałów poczynionych, ziemskie, grodzkie, trybunalskie, by też i dekreta trybunalskie ex personali [wynikające z prawnych stosunków osobowych] w tych sprawach zaszły, osobliwie w województwach: kijowskim, wołyńskim, braclawskim, czernihowskim cassantur [zostaną skasowane].

Z Carem Jego Mością moskiewskim, jeśliby do zawarcia pakt Jego Królewskiej Mości i Stanom Koronnym i Wielkiego Księstwa Litewskiemu przyszło, indemnitatis [gwarancję] reputacyjej i terazniejszego postanowienia Wielmożnemu Hetmanowi i Wojsku Zaporoskiemu praecavere [dać rękojmię].

Którą to Komisją tak Ich Mości Panowie komisarze, jako i Wielmożny Hetman Księstwa Ruskiego de facto [faktycznie] przysięgą potwierdzili, tak jako rotę juramentu ręką Ich Mościów extunc [tamtego czasu] podpisane. Nadto też Komisja przysięgą cielesną z Senatu przez Jaśnie Przewielebnego Jego Mości księdza arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa koronnego, Jego Mości księdza biskupa wileńskiego, także Ich Mościów Panów Hetmanów czterech: koronnych i Wielkiego Księstwa Litewskiego i pieczętarzów Obojga Narodu, jako i przez marszałka poselskiego z strony koła rycerskiego na sejmie, który ma być jako najprędzej złożony in praesentia [w obecności] posłów od Wielmożnego Hetmana i Wojska Zaporoskiego wyprawionych, confirmowana będzie.

A co się tknie przysięgi Jego Królewskiej Mości Pana naszego Miłościwego, tę z klemencyjej swej pańskiej, na pokorną prośbę Wojska Zaporoskiego, uczynić raczy Jego Królewska Mość i za nie Ich Mości Panowie Komisarze asekurują.

Przysięgi zaś pułkowników, setników i wszytkiej starszyny Wojska Zaporoskiego po sejmie, na którym się dość stanie terazniejszemu postanowieniu, przed Komisarzami na to deputowanemi będą wykonane.

Ażeby ta komisya wieczną wagę i powagę miała, tak jako w sobie brzmi z początku do ostatka, w prawo pospolite, to jest w konstytucyją inserowaną, Sejmem aprobowana i za wieczne, i nieodzowne prawo rozumiana i trzymana będzie. Działo się ut supra [jak wyżej] w taborze pod Hadyjaczym, dnia i roku wyżej mianowanych.

Do buławy wielkiej ruskiej należeć ma czehryńskie starostwo, tak jako continetur [jest zawarte] w przywileju urodzonego niegdy Bohdana Chmielnickiego, od Jego Królewskiej Mości konferowanym. A Hetman Wojsk Ruskich od rezydencyjej przy Jego Królewskiej Mości ma być wolen.

Konwokacyja województwom: kijowskiemu, braclawskiemu, czernihowskiemu po sejmie przysłym, który, da Bóg, jako najprędzej od Jego Królewskiej Mości Pana naszego miłościwego uniwersałem złożona będzie.

/ - / Jan Wyhowski, Hetman Wojsk Ruskich, ręką własną

(za: W kręgu Hadziacza A.D. 1658 od Historii do Literatury, red. Piotr Borek, oprac. P Borek, Kraków 2008)